

og bureaukratiske undskyldninger end at have noget med virkeligheden at gøre.

Statsministeren udtrykte over for offentligheden i forbindelse med krigsbeslutningen:

»Irak har masseødelæggelsesvåben. Det er ikke noget, vi blot tror, det er noget, vi ved.«

Senere i år forsøgte statsministeren en mildt sagt tvivlsom bortforklaring, nemlig at viden om masseødelæggelsesvåben var udtryk for »politiske vurderinger«.

Ligeledes er det dybt mærkværdigt, at udenrigsministeren ikke kan afkræfte, at han i en personlig samtale med den amerikanske udenrigsminister Colin Powell den 3. juli sidste år fik oplysninger om, at USA vil fjerne Saddam Hussein, uanset hvad og uanset hvilke midler som det måtte kræve. Hvorfor har udenrigsministeren holdt denne viden skjult for den danske befolkning og Folketinget?

Et er, at man bryder med den grundlæggende linje i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det er jo katastrofalt nok, men at en statsminister og en udenrigsminister direkte vildleder Folketinget og den danske befolkning burde ikke finde sted på noget tidspunkt og under nogen regeringer i Danmark, slet ikke når det drejer sig om så alvorlig en beslutning som dansk støtte til en krig, hvor vi oven i købet bidrog aktivt ved at sende danske soldater af sted.

Derfor er det vigtigere end nogen sinde, at man på baggrund af de tvivlsomme erfaringer fra dansk deltagelse i Irakkrigen diskuterer kriterierne for intervention, men det har regeringen jo også været imod og har kun modvilligt og efter kæmpe pres fra bl.a. Socialdemokratiet accepteret en Irakhøring.

Lad mig derfor slå fast: Socialdemokratiet står fuldt og helt bag afvæbningen og opgøret med Saddam Husseins regime. Vi støttede fuldt og helt FN's Sikkerhedsråds resolution 1441 fra november sidste år, og vi var parate til at støtte brugen af militær magt for at håndhæve det internationale samfunds krav over for Saddam Hussein. Vi støtter også den enormt vanskelige og krævende stabiliserings- og genopbygningsindsats, som danske soldater og nødhjælpsarbejdere med stort engagement gør i Irak, og som nu har et klart mandat i FN's sikkerhedsresolution 1511 fra oktober i år.

Kl. 11.30

Husk også på, at vi bakkede regeringen op i håndteringen af Irakkonflikten i et FN-spor, som ikke mindst udenrigsministeren gentagne gange forsikrede os om. Derfor var vi selvfølgelig også

dybt skuffede over en regering, der pludselig brød med sin egen politik og en mangeårig dansk aktivistisk FN-politik.

Socialdemokratiet har altid kæmpet for en udenrigspolitik, der bygger på internationalt ansvar, på engagement og aktivisme. Det tjener Danmarks udenrigspolitiske interesse, at kriterierne for militær magtanvendelse er i orden og dermed forankret i international lov og ret, herunder hensynet til grundlæggende menneskerettigheder.

Vi støttede koalitionen bag den første Irak-krig i 1991, fordi Saddam Hussein forgreb sig på et naboland, sin egen befolkning og udgjorde en fare for hele regionen, og fordi der var et klart FN-mandat bagved. Vi støttede også, at man skulle gribe ind over for Bosnien i 1994 og i Kosovo i 1991, for her var der tale om konkrete trusler om grundlæggende overgreb, folkedrab og fordrivelse af uskyldige mennesker.

Problemet med Irak i 2003 var, at USA og den danske regering valgte truslen fra Iraks masseødelæggelsesvåben som grundlag for opgøret med Saddam Hussein uden at få et flertal af Sikkerhedsrådets medlemmer bag sig, hvor det så senere oven i købet viste sig, at påstanden om masseødelæggelsesvåben ikke havde rod i virkeligheden.

Socialdemokratiet mener, at Danmark skal have nogle klare kriterier for vores støtte til og deltagelse i krige i fremtiden. Det afgørende for Danmarks udenrigspolitiske interesse af så vidtgående beslutninger som militær magtanvendelse er, at de er forankret i international lov og ret, og at vi udøver vores politik i tæt alliance med FN's Sikkerhedsråd, NATO og EU. Og det er også afgørende for Socialdemokratiet, at grundlaget er i orden, når vi vælger at sende danske soldater af sted.

Jeg skal også sige, at vi selvfølgelig støtter det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstiller til, for vi ser her, at der er en klar indrømmelse: at for fremtiden er det vigtigt, at når Danmark deltager i en krig, sker det på et ordentligt og folkeretligt grundlag. Det er for os at se en meget væsentlig indrømmelse, og det er meget væsentligt, at vi får dette forslag til vedtagelse vedtaget i Folketinget.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er der foreløbig tre spørgere, og den første er hr. Jann Sjørnsen, derefter er det hr. Søren Søndergaard og hr. Villy Søvnald.